

6. ULUSAL ROMATOLOJİK REHABİLİTASYON KONGRESİ

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
FİZİK TEDAVİ VE REHABİLİTASYON FAKÜLTESİ

20-22 ARALIK 2021

Ankara

SÖZEL BİLDİRİLER/ ORAL PRESENTATIONS

SAYFA
NO

- S1 **ROMATOİD ARTRİTLİ BİREYLERDE ÜST EKSTREMİTE FONKSİYONEL DÜZEYİNE GÖRE AĞRI, GENEL FONKSİYONLAR VE EL BECERİSİNİN KARŞILAŞTIRILMASI**
COMPARISON OF PAIN, GENERAL FUNCTIONS AND MANUAL DEXTERITY ACCORDING TO UPPER EXTREMITY FUNCTIONAL LEVEL IN INDIVIDUALS WITH RHEUMATOID ARTHRITIS
Elif GÜR KABUL, Sinem KURU, Aylın KESKİN, Bilge BAŞAKÇI ÇALIK, Veli ÇOBANKARA
- S2 **TELEREHABİLİTASYONA KATILAN ROMATOLOJİK HASTALARDA BİYOPSİKOSOSYAL DURUM İLE COVID-19 KORKUSU ARASINDAKİ İLİŞKİ: PİLOT ÇALIŞMA**
THE RELATIONSHIP BETWEEN BIOPSYCHOSOCIAL STATUS AND FEAR OF COVID-19 IN RHEUMATOLOGIC PATIENTS ATTENDING TELEREHABILITATION: A PILOT STUDY
Ayşe ŞİMŞEK, Ebru DURUSOY, Edibe ÜNAL
- S3 **DİZ OSTEOARTRİTİ TEDAVİSİNDE KULLANILAN AYAK ORTEZLERİNİN ETKİLERİNİN İNCELENMESİ: LİTERATÜR DERLEMESİ**
INVESTIGATION OF THE EFFECTS OF FOOT ORTHOSES USED IN THE TREATMENT OF KNEE OSTEOARTHRITIS: LITERATURE REVIEW
Demet ÖZTÜRK, Mustafa SARI, Banu ÜNVER, Nilgün BEK
- S4 **HALLUKS VALGUSLU KADINLARDA FARKLI YAŞ GRUPLARINDA VÜCUT FARKINDALIĞININ İNCELENMESİ**
INVESTIGATION OF BODY AWARENESS IN DIFFERENT AGE GROUPS IN WOMEN WITH HALLUX VALGUS
Elif KIRDI, Şulenur YILDIZ, Gül YAZICIOĞLU
- S5 **JUVENİL İDİOPATİK ARTRİTLİ ÇOCUKLARDA AĞRI, KİNEZYOFOBİ VE PROPRİOSEPSİYON İLİŞKİSİ**
THE RELATIONSHIP BETWEEN PAIN, KINESIOPHOBIA AND PROPRIOCEPTION IN CHILDREN WITH JUVENILE IDIOPATHIC ARTHRITIS
Eylül Pınar KISA, Ela TARAKCI
- S6 **COVID-19 PANDEMİSİ SIRASINDA ROMATİZMAL BAĞ DOKUSU HASTALARINDA HASTALIK DURUMU**
DISEASE STATUS IN RHEUMATIC CONNECTIVE TISSUE PATIENTS DURING THE COVID-19 PANDEMIC
Gamze Gülsün PALA, Nurten Gizem TORE, Fulden SARI, Selin BAYRAM, Zeynep TUNA, Deran OSKAY

- S7 **ANKİLOZAN SPONDİLİTLİ HASTALARDA KİNEZYOFOBİNİN, AĞRI, HASTALIK AKTİVİTESİ, C REAKTİF PROTEİN VE ERİTROSİT SEDİMENTASYON HIZI İLE İLİŞKİSİ**
ASSOCIATION OF KINESIOPHOBIA WITH PAIN, DISEASE ACTIVITY, C REACTIVE PROTEIN AND ERYTHROCYTE SEDIMENTATION RATE IN PATIENTS WITH ANKYLOSING SPONDYLITIS
Gamze KUŞ, Mete PEKDİKER, Gezmiş KİMYON
- S8 **SKLERODERMALİ BİREYLERDE AKTİVİTE PERFORMANSININ BELİRLENMESİ VE FONKSİYONELLİK İLE İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ**
DETERMINING ACTIVITY PERFORMANCE IN INDIVIDUALS WITH SCLERODERMA AND EXAMINING ITS RELATIONSHIP WITH FUNCTIONALITY
İrem ŞAHİN, Sebahat Yaprak ÇETİN, Ayşe AYAN
- S9 **FİBROMİYALJİDE MULTİMODAL TEADVİYE AĞRI NÖROBİLİM EĞİTİMİ EKLEMENİN ETKİNLİĞİ: SİSTEMATİK İNCELEME VE META-ANALİZ**
EFFICACY OF ADDING PAIN NEUROSCIENCE EDUCATION TO A MULTIMODAL TREATMENT IN FIBROMYALGIA: A SYSTEMATIC REVIEW AND META-ANALYSIS
İsmail SARAÇOĞLU, Esra AKIN, Gökçe Başak AYDIN DİNÇER
- S10 **AİLEVİ AKDENİZ ATEŞİ TANILI ÇOCUK/ADÖLESANLARDA GEN MUTASYON ÇEŞİTLİLİĞİ VE HASTALIK AĞIRLIK SKORU FİZİKSEL KAPASİTE VE YAŞAM KALİTELERİNİ NASIL ETKİLER?**
HOW DOES GENE MUTATION DIVERSITY AND DISEASE SCORE AFFECT PHYSICAL CAPACITY AND QUALITY OF LIFE IN CHILDREN/ADOLESCENTS DIAGNOSED WITH FAMILIAL MEDITERRANEAN FEVER?
Merve BALİ, Elif GÜR KABUL, Bilge BAŞAKCI ÇALIK, Zahide EKİCİ TEKİN, Gülçin OTAR YENER, Selçuk YÜKSEL
- S11 **SİSTEMİK LUPUS ERİTEMATOSUS TANILI HASTALARDA FONKSİYONEL DURUMUN DUYGU DURUM İLE İLİŞKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ**
EVALUATION OF THE CORRELATION OF FUNCTIONAL STATUS WITH EMOTIONAL STATUS IN PATIENTS WITH SYSTEMIC LUPUS ERYTHEMATOSUS
Merve DURMUŞ DEMİRTEKİN, Gözde Kübra YARDIMCI, Hanife AVCI, Şule APRAŞ BİLGİN, Edibe ÜNAL

- S12 **FİBROMİYALJİ SENDROMLU KADINLARA UYGULANAN YAPILANDIRILMIŞ AEROBİK EGZERSİZ PROGRAMININ AĞRI DÜZEYİ VE UYKU KALİTESİ ÜZERİNE ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI**
INVESTIGATION OF THE EFFECT OF STRUCTURED AEROBIC EXERCISE PROGRAM APPLIED TO WOMEN WITH FIBROMYALGIA SYNDROME ON PAIN LEVEL AND SLEEP QUALITY
Mustafa YILMAZ, Ela TARAKCI, Serdal UĞURLU
- S13 **COVID-19 PANDEMİSİNDE ROMATİZMALI BİREYLERİN TELEREHABİLİTASYON YOLUYLA EGZERSİZ ALIŞKANLIĞI DAVRANIŞINI MOTİVE EDİCİ FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ: BİR NİTEL ARAŞTIRMA**
EXAMINATION OF THE MOTIVATING FACTORS TOWARDS EXERCISE OF PATIENTS WITH RHEUMATIC DISEASES THROUGH TELEREHABILITATION IN THE COVID-19 PANDEMIC: A QUALITATIVE STUDY
Nazlı Elif NACAR, Nur Banu KARACA, Kutay KAŞLI, Edibe ÜNAL
- S14 **JÜVENİL İDİYOPATİK ARTRİTLİ ÇOCUK VE ADÖLESANLARDA FİZİKSEL UYGUNLUĞUN İNCELENMESİ: KARŞILAŞTIRMALI BİR ÇALIŞMA**
EXAMINATION OF PHYSICAL FITNESS IN CHILDREN AND ADOLESCENTS WITH JUVENILE IDIOPATHIC ARTHRITIS: A COMPARATIVE STUDY
Sinem BOZCUK, Bilge BAŞAKCI ÇALIK, Elif GÜR KABUL, Zahide EKİCİ TEKİN, Selçuk YÜKSEL
- S15 **SKLERODERMA HASTALARINDA TELEREHABİLİTASYON YÖNTEMİNİN SAĞLIK DURUMU, YORGUNLUK, UYKU VE KİNEZYOFOBİYE ETKİSİ: RANDOMİZE KONTROLLÜ ÇALIŞMA**
THE EFFECTS OF TELEREHABILITATION METHOD ON HEALTH STATUS, FATIGUE, SLEEP AND KINESIOPHOBIA IN SCLERODERMA PATIENTS: A RANDOMIZED CONTROLLED STUDY
Tuğba ÇİVİ KARAASLAN, Ela TARAKCI, Serdal UĞURLU

ROMATOİD ARTRİTLİ BİREYLERDE ÜST EKSTREMİTE FONKSİYONEL DÜZEYİNE GÖRE AĞRI, GENEL FONKSİYONLAR VE EL BECERİSİNİN KARŞILAŞTIRILMASI**Elif GÜR KABUL¹, Sinem KURU², Aylin KESKİN², Bilge BAŞAKCI ÇALIK², Veli ÇOBANKARA³**¹ Uşak Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Uşak² Pamukkale Üniversitesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, Denizli³ Pamukkale Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Romatoloji Bilim Dalı, Denizli**Amaç:** Bu çalışma, Romatoid Artrit (RA)'li bireylerde üst ekstremitte fonksiyonel düzeyine göre ağrı, genel fonksiyonlar ve el becerisinin karşılaştırılması amacıyla planlandı.**Yöntem:** Çalışmaya Amerikan Romatoloji Derneği 2010 kriterlerine göre RA tanısı almış toplam 66 birey (54 kadın, 12 erkek) dahil edildi. Bireylerin üst ekstremitte fonksiyonel düzeyleri Kol, Omuz ve El Sorunları Anketi (DASH), ağrı şiddetleri Vizüel Analog Skalası (VAS), el becerileri Dokuz Delikli Peg Testi (NHPT), genel fonksiyonları Sağlık Değerlendirme Anketi (HAQ) kullanılarak değerlendirildi. Dokuz Delikli Peg Testi önce dominant taraf sonra nondominant taraf olacak şekilde birer dakikalık dinlenme aralıklarıyla üç tekrarlı olarak uygulandı ve ortalama süre sn cinsinden kaydedildi. VAS, 10 cm'lik yatay bir çizgi üzerinde "0" noktası "hiç ağrı yok", "10" ise "dayanılmaz ağrı var" şeklinde, hastadan hissettiği ağrı şiddetini çizgi üzerinde işaretlemesi istenerek uygulandı ve işaretlenen bölüm ölçülerek kaydedildi. Bireyler DASH skorlarına göre üç gruba ayrıldı: 1. grup; problem yok (n=19); 2. grup; problem var ama fonksiyonlarını yapabiliyor (n=24); 3. grup; fonksiyonları yapamıyor (n=23). Değerlendirmeler aynı araştırmacı tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle yapıldı, yaklaşık 30 dakikada tamamlandı.**Bulgular:** Üç grubun DASH ortalamaları: 1.grup 8,06±5,09, 2.grup 27,11±7,11, 3.grup 60,52±10,68 idi. Üç DASH grubu arasında veriler karşılaştırıldığında VAS (p=0,016), HAQ (p=0,001) ve NHPT-sağ (p=0,030) skorlarında fark olduğu görüldü.**Sonuç:** RA'lı bireylerde üst ekstremitte fonksiyonel düzeyinde meydana gelen etkilenimin artmasıyla birlikte ağrı şiddeti, genel fonksiyonlar ve el becerisindeki etkilenimin arttığı sonucuna ulaşıldı.**Anahtar Kelimeler:** artrit, romatoid, üst ekstremitte, ağrı**COMPARISON OF PAIN, GENERAL FUNCTIONS AND MANUAL DEXTERITY ACCORDING TO UPPER EXTREMITY FUNCTIONAL LEVEL IN INDIVIDUALS WITH RHEUMATOID ARTHRITIS****Purpose:** The aim of the study was to compare pain, general functions and manual dexterity according to upper extremity functional level in individuals with rheumatoid arthritis (RA).**Methods:** The study included 66 voluntary individuals (54 women, 12 men) diagnosed with RA according to 2010 American College of Rheumatology Criteria were included in the study. The Disabilities of the Arm, Shoulder and Hand (DASH) for upper extremity functional levels, pain level for VAS, manual dexterity for Nine Hole Peg Test (NHPT) and Health Assessment Questionnaire (HAQ) for functional level were recorded. NHPT was applied with three repetitions with one-minute rest intervals, first with the dominant side and then with the non-dominant side and average time recorded in seconds. VAS was applied on a 10 cm horizontal line, with the point "0" as "no pain" and "10" as "unbearable pain" and the Individuals were asked to mark the intensity of pain they felt on the line and the marked section was measured and recorded. Individuals were divided into three groups according to their DASH scores: Group I: no problem (n=19); The Group II: has problems, but they can do their functions (n=24); Group III: can't perform functions (n=23). Evaluations were made by the same researcher by face-to-face interview method and were completed in approximately 30 min.**Results:** The mean DASH of the three groups was 8.06±5.09 in the Group I, 27.11±7.11 in the Group II, 60.52±10.68 in the Group III. When the data were compared between the three DASH groups, there were differences in the scores of VAS (p=0.016), HAQ (p=0.001) and NHPT-right (p=0.030).**Conclusion:** It was concluded that with the increase in the effect on the upper extremity functional level in individuals with RA, the effect on pain severity, general functions and dexterity increased.**Keywords:** arthritis, rheumatoid, upper extremity, pain

TELEREHABİLİTASYONA KATILAN ROMATOLOJİK HASTALARDA BİYOPSİKOSOSYAL DURUM İLE COVID-19 KORKUSU ARASINDAKİ İLİŞKİ: PİLOT ÇALIŞMA**Ayşe ŞİMŞEK¹, Ebru DURUSOY², Edibe ÜNAL³**¹Karabük Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Karabük, Türkiye²Gelişim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, İstanbul, Türkiye³Hacettepe Üniversitesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Ankara, Türkiye**Amaç:** Bu çalışmanın amacı, telerehabilitasyona katılan romatolojik hastalarda COVID-19 korkusu ile biyopsikososyal durum arasındaki ilişkiyi incelemektir.**Yöntem:** Çalışma telerehabilitasyona katılan ve çalışmaya katılmayı kabul eden 19 romatolojik hasta ile gerçekleştirildi. COVID-19'a yakalanmaktan korkma durumu COVID-19 Korkusu Ölçeği ve biyopsikososyal durum Bilişsel Egzersiz Terapi Yaklaşımı Biyopsikososyal Ölçeği (BETY-BQ) kullanılarak değerlendirildi. Verilerin istatistiksel analizi SPSS 23.0 programı kullanılarak yapıldı. COVID-19 korkusu ve biyopsikososyal durum arasındaki ilişkinin incelenmesinde Spearman korelasyon analizi kullanıldı.**Bulgular:** Hastaların yaş ortalamaları 59,2±8,5 yıl, beden kitle indeksi ortalamaları 26,51±3,86 kg/m² olarak kaydedildi. Hastaların COVID-19 Korkusu Ölçeği skor ortalamaları 21,32±6,14 ve BETY-BQ skor ortalamaları 50,21±21,21 olarak kaydedildi. Korelasyon analizi sonrasında COVID-19 Korkusu Ölçeği ve BETY-BQ sonuçları arasında pozitif yönde orta düzeyde bir ilişki bulundu ($p<0,05$, $r=0,466$).**Sonuç:** Çalışmada, COVID-19 korku düzeyi yüksek olanların biyopsikososyal durumlarının daha çok etkilendiği görüldü. Telerehabilitasyonla egzersiz takibinde olmayan hastalarla karşılaştırmalı çalışmalara ihtiyaç olduğu düşünülmektedir.**Anahtar Kelimeler:** biyopsikososyal, COVID-19, korku, romatoloji, telerehabilitasyon**THE RELATIONSHIP BETWEEN BIOPSYCHOSOCIAL STATUS AND FEAR OF COVID-19 IN RHEUMATOLOGIC PATIENTS ATTENDING TELEREHABILITATION: A PILOT STUDY****Purpose:** The aim of this study is to examine the relationship between fear of COVID-19 and biopsychosocial status in rheumatological patients who participating in telerehabilitation.**Methods:** The study was carried out with 19 rheumatological patients who participated in telerehabilitation and agreed to participate in the study. Fear of having COVID-19 was assessed by using The Fear of COVID-19 Scale and biopsychosocial status was assessed by using the Cognitive Exercise Therapy Approach Biopsychosocial Questionnaire Scale (BETY-BQ). Statistical analysis of the data was performed by using the SPSS 23.0 program. Spearman correlation analysis was used to examine the relationship between fear of COVID-19 and biopsychosocial status.**Results:** The average age of the patients was 59.2±8.5 years, and the average body mass index was recorded as 26.51±3.86 kg/m². The average scores of the patients on the COVID-19 Fear Scale were recorded as 21.32±6.14 and the BETY-BQ score averages as 50.21±21.21. After the correlation analysis, a moderate positive correlation was found between the The Fear of COVID-19 Scale and BETY-BQ results ($p<0.05$, $r=0.466$).**Conclusion:** In the study, it was seen that the biopsychosocial status of those with high COVID-19 fear levels were more affected. It is thought that there is a need for comparative studies with patients who are not under exercise follow-up with telerehabilitation.**Keywords:** biopsychosocial, COVID-19, fear, rheumatology, telerehabilitation

DİZ OSTEOARTRİTİ TEDAVİSİNDE KULLANILAN AYAK ORTEZLERİNİN ETKİLERİNİN İNCELENMESİ: LİTERATÜR DERLEMESİ**Demet ÖZTÜRK¹, Mustafa SARI¹, Banu ÜNVER², Nilgün BEK³**¹Lokman Hekim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Ankara²Lokman Hekim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Ankara³Lokman Hekim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Ankara

Amaç: Bu çalışmada diz osteoartritinde kullanılan ayak ortezlerinin etkinliğinin araştırılmasına yönelik olarak yayınlanan sistematik derlemelerin sonuçlarının incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Veri tabanlarında “knee osteoarthritis”, “orthosis” ve “foot” anahtar kelimelerinin kombinasyonu kullanılmıştır. Tarama sonucunda 54 derlemeye ulaşılmıştır. Çalışmamıza; ayak ortezlerinin ağrı, fonksiyon veya diz ekleminin biyomekaniği (eklemlere binen yük ve diz adduksiyon momenti) üzerindeki etkilerini inceleyen, randomize kontrollü çalışmaları dahil eden ve 2011-2021 yılları arasında yayınlanmış sistematik derlemeler ve meta-analizler dahil edilmiştir. Dahil edilme kriterlerini sağlamayan 35 derleme dışlanmış ve konuya ilişkin toplamda 19 derleme incelenmiştir.

Bulgular: Dokuz derlemede diz osteoartriti hastalarında lateral kama kullanımının ağrı, fonksiyon ve diz ekleminin binen yükü azaltmada herhangi bir etkisi olmadığı, lateral kama kullanımının yapısal değişiklikleri düzeltmediği ve/veya engelleyemediği belirtilmiştir. Sekiz derleme diz osteoartritinde lateral kamanın ağrısı ve diz adduksiyon momentini azalttığına dair kanıtlar sunmuştur. Bir derlemede ise diz osteoartritinde lateral kama ile kombine diz ortezi kullanımının, ortezsiz durum ve tek başına diz ortezine göre fonksiyon, eklem binen yük ve ağrı üzerinde daha etkili olduğunu raporlanmıştır. Ancak erken dönemde olumlu sonuç bildiren çalışmalarda 6 aylık takip süresi incelenmiş ve ayak ortezlerinin yalnızca kısa dönem etkileri gösterilmiştir. İncelenen diğer derlemeler hastalığın ilerlemesini azaltmada ayak ortezlerinin önemli etkilerinin olduğuna dair kanıtların yetersiz olduğunu göstermiştir.

Sonuç: Diz osteoartriti hastalarda ayak ortezlerinin kullanımının ağrısı azaltmak, fonksiyonu iyileştirmek ve diz biyomekaniğini korumak açısından etkinliğini otaya koyan kanıtların yetersizdir. Bu alanda kanıt düzeyi yüksek, sistematik ve uzun süreli etkileri inceleyen çalışmalara ihtiyaç bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: osteoartrit, ayak, ortez, derleme

INVESTIGATION OF THE EFFECTS OF FOOT ORTHOSES USED IN THE TREATMENT OF KNEE OSTEOARTHRITIS: LITERATURE REVIEW

Purpose: In this study, it was aimed to examine the results of systematic reviews published to investigate the effectiveness of foot orthoses used in knee osteoarthritis.

Methods: Combinations of the keywords “knee osteoarthritis”, “orthosis” and “foot” were used in the databases. As a result of the search, 54 reviews were reached. Systematic reviews and meta-analyses that examining the effects of foot orthoses on pain, function, or biomechanics of the knee joint (load on the joints and knee adduction moment), including randomized controlled trials and published between 2011 and 2021 were included. 35 reviews that did not meet the inclusion criteria were excluded, and a total of 19 related reviews were examined.

Results: In nine reviews, it was stated that the use of lateral wedges in patients with knee osteoarthritis had no effect on reducing pain, function and the load on the knee joint, and the use of lateral wedges could not correct and/or prevent structural changes. Eight reviews presented evidence that the lateral wedge reduces pain and knee adduction moment in knee osteoarthritis. In one review, it was reported that the use of a combined knee orthosis with a lateral wedge in knee osteoarthritis was more effective on function, load and pain on the joint compared to the situation without orthosis and knee orthosis alone. However, studies that reported positive results in the early period examined the 6-month follow-up period and showed only short-term effects of foot orthoses. Other reviews shows insufficient evidence that foot orthoses have significant effects in reducing disease progression.

Conclusion: There is insufficient evidence to demonstrate the effectiveness of foot orthoses in patients with knee osteoarthritis in terms of reducing pain, improving function and protecting knee biomechanics. There is a need for studies with high level of evidence in this subject, examining systematic and long-term effects.

Keywords: osteoarthritis, foot, orthosis, review

HALLUKS VALGUSLU KADINLARDA FARKLI YAŞ GRUPLARINDA VÜCUT FARKINDALIĞININ İNCELENMESİ**Elif KIRDI¹, Şulenur YILDIZ², Güi YAZICIOĞLU²**¹ Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Ankara² Hacettepe Üniversitesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi, Ankara

Amaç: Bu çalışmanın amacı; semptomatik halluks valgusu olan bireylerde vücut farkındalığının farklı yaş grupları arasındaki farklılığın incelenmesidir.

Yöntem: Çalışmaya semptomatik halluks valgusu olan kadın bireyler dahil edildi. Katılımcıların demografik bilgileri kaydedildikten sonra halluks valgus şiddeti Manchester Skalası, ağrı şiddeti numerik ağrı skalası ve vücut farkındalığı Vücut Farkındalığı Anketi ile değerlendirildi. Çalışma kapsamında kadınlar, 20-30 (Grup 1), 30-40 (Grup 2), 40-50 (Grup 3) ve 50-üstü (Grup 4) olacak şekilde 4 yaş grubuna ayrılarak uygun istatistiksel analiz yöntemleriyle karşılaştırıldı.

Bulgular: Çalışmaya toplam 46 semptomatik halluks valgusu olan katılımcı (Grup 1:15, Grup 2: 13, Grup 3:5, Grup 4:13 birey) dahil edildi. Grupların halluks valgus şiddeti sırasıyla ortalama 2,13; 2,31; 2,80, 2,77 iken ağrı şiddetleri ortalama 1,87; 2,23; 3,6; 4,62 ve vücut farkındalığı anketi skorları 95,2; 87,4; 93,6; 91,85 olduğu görüldü. Grupların verileri karşılaştırıldığında; halluks valgus şiddeti (p:0,415), ağrı şiddeti (p:0,124) ve vücut farkındalığı (p:0,908) açısından gruplar arasında istatistiksel olarak fark olmadığı görüldü.

Sonuç: Araştırmamız sonucunda halluks valguslu kadınlarda farklı yaş gruplarında halluks valgus şiddeti, ağrı şiddeti ve vücut farkındalığı açısından fark olmadığı görüldü. Çalışmaya dahil edilen katılımcıların ağrı şiddetlerinin görece düşük olmasının, vücut farkındalığında fark oluşmamasında etkili olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: halluks valgus, ayak, vücut farkındalığı, ağrı

INVESTIGATION OF BODY AWARENESS IN DIFFERENT AGE GROUPS IN WOMEN WITH HALLUX VALGUS

Purpose: The aim of this study is to examine the differences in body awareness between different age groups in individuals with symptomatic hallux valgus.

Methods: Female individuals with symptomatic hallux valgus were included in the study. After the demographic information of the participants was recorded, the severity of hallux valgus was evaluated with the Manchester Scale, the severity of pain was evaluated with the numerical pain scale and body awareness was evaluated with the Body Awareness Questionnaire. Within the scope of the study, women were divided into 4 age groups as 20-30 (Group 1), 30-40 (Group 2), 40-50 (Group 3) and 50-over (Group 4) and compared with appropriate statistical analysis methods.

Results: A total of 46 participants with symptomatic hallux valgus (Group 1:15, Group 2:13, Group 3:5, Group 4:13 individuals) were included in the study. The mean hallux valgus severity of the groups was 2.13, respectively; 2.31; 2.80, 2.77, while the mean pain intensities were 1.87; 2.23; 3.6; 4.62 and body awareness questionnaire scores of 95.2; 87.4; 93.6; It was found to be 91.85. When the data of the groups were compared; there was no statistical difference between the groups in terms of hallux valgus severity (p:0.415), pain severity (p:0.124) and body awareness (p:0.908).

Conclusion: As a result of our research, it was seen that there was no difference in terms of hallux valgus severity, pain intensity and body awareness in different age groups in women with hallux valgus. It is thought that the relatively low pain intensity of the participants included in the study may be effective in the absence of difference in body awareness.

Keywords: hallux valgus, foot, body awareness, pain

JUVENİL İDİOPATİK ARTRİTLİ ÇOCUKLARDA AĞRI, KİNEZYOFOBİ VE PROPRİOSEPSİYON İLİŞKİSİ

Eylül Pınar KISA^{1,2}, Ela TARAKCI³¹İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon

Anabilim Dalı, İstanbul

²İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, İstanbul³İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, İstanbul

Amaç: Çalışmanın amacı, primer etkilenimi diz olan Juvenil İdiopatik Artrit (JIA)'lı çocuklarda ağrı, kinezyofobi ve propriosepsiyon duygusunu değerlendirmek ve aralarındaki ilişkiyi incelemektir.

Yöntem: Çalışmaya İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Pediatrik Romatoloji Biriminde tanı alan ve Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Ünitesinde izlenen yaşları 4-16 arasında olan 20 hasta dahil edildi. 8 hasta Tampa Kinezyofobi Ölçeğini (TKÖ) istenilen şekilde yanıtlayamadığı için çalışmadan çıkartıldı. Gönüllü olarak çalışmaya katılmayı kabul eden tüm olguların sosyodemografik bilgileri ve hastalık öyküsü kaydedildi. Ağrı için Görsel Analog Skala (GAS), kinezyofobi için TKÖ, propriosepsiyon değerlendirmesi için universal gonyometre kullanıldı. Verilerin istatistiksel analizi SPSS 24.0 (Statistical Package for Social Sciences) programı kullanılarak yapıldı. Tüm analizlerde $p \leq 0,05$ istatistiksel olarak anlamlı kabul edildi.

Bulgular: Çalışmaya katılan olguların yaş ortalaması $11,20 \pm 2,72$ yıl, hastalık süresi $34,5 \pm 16,60$ ay olarak belirlendi. Hastalık süresi ile belirlenen propriosepsiyon açısına ulaşma ve TKÖ arasında negatif yönde bir korelasyon varken ($r=0,79$, $0,77$ sırasıyla, $p \leq 0,05$), TKÖ, belirlenen propriosepsiyon açısına ulaşılması ve ağrı arasında pozitif yönde bir korelasyon bulundu ($r=0,70$, $0,84$ sırasıyla, $p \leq 0,05$).

Sonuç: Çalışmamızın sonuçları JIA'lı çocuklarda hastalığa bağlı ortaya çıkan ağrı duyusunun çocuklarda harekete karşı korku ve kaçınma davranışı oluşmasına neden olabileceğini gösterdi. Çocukların hastalık süreleri göz önünde bulundurulduğunda erken dönem itibarıyla ağrıdan uzaklaştıracak yöntemlerle harekete yönlendirilmelerinin ve propriosepsiyon egzersizlerinin tedaviye eklenmesinin önemini düşündürmüştür.

Anahtar Kelimeler: JIA, ağrı, kinezyofobi, propriosepsiyon

THE RELATIONSHIP BETWEEN PAIN, KINESIOPHOBIA AND PROPRIOCEPTION IN CHILDREN WITH JUVENILE IDIOPATHIC ARTHRITIS

Purpose: The aim of the study was to evaluate the pain, kinesiophobia and proprioception in children with Juvenile Idiopathic Arthritis (JIA), whose primary involvement is the knee, and to examine the relationship between them.

Method: Twenty patients aged between 4 and 16 who were diagnosed in Istanbul University-Cerrahpaşa Pediatric Rheumatology Unit and followed up in the Physiotherapy and Rehabilitation Unit were included in the study. Eight patients were excluded from the study because they did not respond to the Tampa Kinesiophobia Scale (TKS) as desired. Sociodemographic information and disease history of all cases who voluntarily accepted to participate in the study were recorded. Visual Analog Scale (VAS) was used for pain, TCS for kinesiophobia, and universal goniometer for proprioception assessment. Statistical analysis of the data was performed using the SPSS 24.0 (Statistical Package for Social Sciences) program. $P \leq 0.05$ was considered statistically significant in all analyzes.

Results: The mean age of the subjects participating in the study was 11.20 ± 2.72 years, and the disease duration was 34.5 ± 16.60 months. While there was a negative correlation between the disease duration, and reaching the proprioception angle determined and TCS (respectively ($r=0.79$, 0.77 , $p \leq 0.05$), $p \leq 0.05$), a positive correlation was found between TCS, reaching the determined proprioception angle and pain (respectively $r=0.70$, 0.84 $p \leq 0.05$).

Conclusion: The results of our study showed that the pain sensation due to the disease in children with JIA may cause fear and avoidance behavior towards movement in children. Considering the duration of the disease, the importance of directing the children to movement with methods that will relieve pain in the early period and adding proprioception exercises to the treatment made us think.

Keywords: JIA, pain, kinesiophobia, proprioception

COVID-19 PANDEMİSİ SIRASINDA ROMATİZMAL BAĞ DOKUSU HASTALARINDA HASTALIK DURUMU**Gamze Gülsün PALA¹, Nurten Gizem TORE¹, Fulden SARI¹, Selin BAYRAM¹, Zeynep TUNA², Deran OSKAY²**¹Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, Ankara²Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Ankara

Amaç: Bu çalışmanın amacı, COVID-19 pandemisi sırasında romatizmal bağ dokusu hastalığına sahip hastaların ağrı, sabah tutukluğu ve atak durumunu değerlendirmek ve pandemi öncesi ile karşılaştırmaktır.

Yöntem: Bu araştırma kesitsel bir araştırmadır. Sistemik Lupus Eritematozus ve Sistemik Skleroz tanılı hastalar çalışmaya dahil edildi. Ağrı ve sabah tutukluğu seviyeleri Nümerik Derecelendirme Ölçeği kullanılarak değerlendirildi (0-10; 0 = ağrı/tutukluk yok ve 10 = en şiddetli ağrı/tutukluk). Hastaların pandemiden önceki son 3 ay ve pandemi başlangıcından itibaren ilk 3 ay sırasında kaç kez atak geçirdikleri sorgulandı. Parametreler, pandemi öncesi ve pandemi süreci açısından Eşleştirilmiş T Testi ile karşılaştırıldı.

Bulgular: Çalışmaya 11 Sistemik Skleroz (%48), 12 Sistemik Lupus Eritematozus (%52) hastası olmak üzere toplamda 23 hasta dahil edildi. Ağrı, sabah tutukluğu ve atak yoğunluğu pandemi öncesi ile karşılaştırıldığında pandemi sırasında daha iyiydi. Sabah tutukluğu ve atak sayısı açısından anlamlı istatistiksel fark bulundu ($p < .05$); fakat ağrı açısından anlamlı istatistiksel fark bulunamadı ($p = .07$).

Sonuç: COVID-19 pandemisinde enfeksiyon riskine karşı alınan izolasyon tedbirlerine özellikle uymaları gereken romatolojik hastalarda, bu durumun hastalık aktivitelerini etkilemesi kaçınılmazdır. Sosyal izolasyon sonucu daha çok evlerinde vakit geçiren hastaların fiziksel olarak kendilerini zorlamıyor olmaları ve çalışmaya dahil edilen hastaların daha çok çalışmayan kesimden olmaları nedeniyle, pandemi öncesine kıyasla sabah tutukluğu ve atak durumu daha iyi durumda çıkmış olabilir. Ağrı durumu da pandemi öncesine göre daha iyiydi, fakat çok faktörden etkilenen bir semptom olması ve hastaların pandemi sürecinde de ilaç kullanımına düzenli şekilde devam etmeleri nedeniyle ağrıda anlamlı bir değişiklik görülmemiş olabilir.

Anahtar Kelimeler: ağrı, COVID-19, bağ doku hastalıkları

DISEASE STATUS IN RHEUMATIC CONNECTIVE TISSUE PATIENTS DURING THE COVID-19 PANDEMIC

Purpose: The aim of this study was to evaluate the severity of pain, morning stiffness and exacerbation status of patients with rheumatic connective tissue diseases during the COVID-19 pandemic and to compare them with the pre-pandemic.

Methods: The research is a cross-sectional study. Twenty-three patients with Systemic Lupus Erythematosus and Systemic Sclerosis were included in the study. Pain and morning stiffness levels were scored on a numerical rating scale (NRS) (0-10; with 0 indicating no pain/stiffness and 10 severe pain/stiffness). The patients were asked about the number of attacks they had in the last 3 months before the pandemic and during the first 3 months after the onset of the pandemic. Parameters were compared before and during the pandemic with Paired Samples T Test.

Results: A total of 23 patients were included in the study, 11 of whom were diagnosed with Systemic Sclerosis (48%) and 12 with Systemic Lupus Erythematosus (52%). Pain, morning stiffness and number of attacks were better during the pandemic compared to before. There were statistically significant differences for morning stiffness and number of attacks ($p < .05$) however, no statistically significant difference was found for pain ($p = .07$).

Conclusion: It is inevitable that the pandemic will affect disease activities in rheumatological patients, who especially need to comply with the isolation measures taken against the risk of infection in the COVID-19 pandemic. Due to the fact that the patients who spend more time at home as a result of social isolation do not exert themselves physically and the patients included in the study are mostly from the non-working segment, morning stiffness and attacks may have been better than before the pandemic. Pain status was also better than before the pandemic, but there may not have been a significant change in pain since it is a symptom affected by many factors and the patients continued to use their medication regularly during the pandemic.

Keywords: pain, COVID-19, connective tissue diseases

ANKİLOZAN SPONDİLİTLİ HASTALARDA KİNEZYOFOBİNİN, AĞRI, HASTALIK AKTİVİTESİ, C REAKTİF PROTEİN VE ERİTROSİT SEDİMENTASYON HIZI İLE İLİŞKİSİ**Gamze KUŞ¹, Mete PEKDİKER², Gezmiş KİMYON²**¹Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Hatay²Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Tayfur Ata Sökmen Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları Hastalıkları Anabilim Dalı, Romatoloji Bölümü, Hatay**Amaç:** Bu çalışmanın amacı Ankilozan spondilitli (AS) hastalarda kinezyofobinin ağrı, hastalık aktivitesi, C reaktif protein ve eritrosit sedimentasyon hızı ile ilişkisini araştırmaktır.**Yöntem:** Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi romatoloji dahiliye polikliniklerine başvuran toplam 41 hasta (22 kadın, 19 kadın; ortalama yaş 44,71±11,07 yıl; dağılım, 20-65 yıl) çalışmaya dahil edildi. Kinezyofobi, Tampa Kinezyofobi Skalası ile, ağrı Vizuel Analog Skalası (VAS) ile ve hastalık aktivitesi Bath AS Hastalık Aktivite İndeksi (BASDAI) ile değerlendirildi. Kan C reaktif protein (CRP) ve eritrosit sedimentasyon hızı (ESR) seviyeleri test edildi.**Bulgular:** Ortalama Tampa Kinezyofobi Ölçeği puanı 43,78±9,01 idi. Tampa Kinezyofobi Ölçeği ile hastalık aktivitesi ve VAS-dinlenme arasında orta düzeyde korelasyon (sırasıyla, rho:0,448, p:0,003; 0,409, p:0,008) varken, Tampa Kinezyofobi Ölçeği ile kan ESR ve CRP düzeyleri arasında zayıf korelasyon bulundu (sırasıyla rho:0,351, p:0,003; 0,310, p:0,05).**Sonuç:** AS'li hastalarda hareket korkusu, istirahat-ağrı ve hastalık aktivitesi ile orta derecede ilişkili bulundu. Dolayısı ile AS'li hastalarda hastalık aktivitesinin ve dinlenme ağrısının azaltılmasına yönelik rehabilitasyon programlarının düzenlenmesi kinezyofobinin azalmasına yardımcı olabilir.**Anahtar Kelimeler:** ankilozan spondilit, kinezyofobi, sakroiliit, ağrı**ASSOCIATION OF KINESIOPHOBIA WITH PAIN, DISEASE ACTIVITY, C REACTIVE PROTEIN AND ERYTHROCYTE SEDIMENTATION RATE IN PATIENTS WITH ANKYLOSING SPONDYLITIS****Purpose:** To investigate the association of kinesiophobia with pain, disease activity, CRP and erythrocyte sedimentation rate among the patients with ankylosing spondylitis (AS).**Methods:** A total of 41 patients (22 females, 19 males; mean age 44.71±11.07 years; range, 20 to 65 years) admitted to Hatay Mustafa Kemal University internal medicine departments of rheumatology were included in this study. Kinesiophobia was evaluated with the Tampa Scale of Kinesiophobia, pain with a visual analog scale (VAS), and disease activity with the Bath AS Disease Activity Index (BASDAI). Blood erythrocyte sedimentation rate (ESR) and C reactive protein (CRP) levels were tested.**Results:** The mean Tampa Kinesiophobia Scale score was 43.78±9.01. There was a moderate correlation between Tampa Kinesiophobia Scale and disease activity, VAS-rest (respectively, rho:0.448, p:0.003; 0.409, p:0.008) whereas a poor correlation was found between Tampa Kinesiophobia Scale and the blood ESR, CRP levels (respectively, rho:0.351, p:0.003; rho:0.310, p:0.05).**Conclusion:** Fear of movement was moderately associated with rest-pain and disease activity in patients with AS. Therefore, rehabilitation programs planned to reduce disease activity and resting pain in patients with AS may help reduce kinesiophobia.**Keywords:** ankylosing spondylitis, kinesiophobia, sacroiliitis, pain

SKLERODERMALİ BİREYLERDE AKTİVİTE PERFORMANSININ BELİRLENMESİ VE FONKSİYONELLİK İLE İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ**E. İrem ŞAHİN¹, S. Yaprak ÇETİN², Ayşe AYAN³**¹Akdeniz Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon ABD, Yüksek Lisans Programı, Antalya/Türkiye²Akdeniz Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon ABD, Antalya/Türkiye³Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Romatoloji Bölümü, Antalya/Türkiye

Amaç: Bu çalışmanın amacı sklerodermalı bireylerde aktivite performansının belirlenmesi ve aktivite performansı ile fonksiyonellik arasındaki ilişkinin incelenmesidir.

Yöntem: Çalışmaya yaş ortalaması 53,62±12,38 yıl olan 58 (54 kadın, 4 erkek) sklerodermalı birey dahil edildi. Çalışma SBÜ Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi Dahiliye Romatoloji Polikliniğinde gerçekleştirildi. Aktivite performansı Kanada Aktivite Performans Ölçeği (KAPÖ); fonksiyonellik Kol, Omuz ve El Sorunları Anketi (DASH), Duruöz El İndeksi (DEİ) ve Ellerin Kronik Romatolojik Etkilenimini Değerlendirme ve Ölçme Skoru Anketi (SACRAH) kullanılarak değerlendirildi.

Bulgular: Sklerodermalı bireylerde aktivite performansı için performans puanı ortalama 7,92±1,75 ve memnuniyet puanı ortalama 7,92±1,78 olarak belirlendi. Bireylerin en zorlandıkları aktiviteler sırasıyla alışveriş (%77,6), ev temizliği (%72,4) ve merdiven inip çıkma (%69,0) idi. KAPÖ performans puanı ile DASH (p:0,000); DEİ (p:0,000); SACRAH fonksiyon (p:0,000), sertlik (p:0,001), ağrı (p:0,000) ve total skoru (p:0,000) arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulundu. KAPÖ memnuniyet puanı ile DASH (p:0,000); DEİ (p:0,000); SACRAH fonksiyon (p:0,000), sertlik (p:0,001), ağrı (p:0,000) ve total skoru (p:0,000) arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulundu.

Sonuç: Bu çalışmanın sonuçlarına göre fonksiyonellik arttıkça aktivite performansı ve memnuniyetin arttığı görüldü. Sklerodermalı bireylerin günlük yaşamda zorlandıkları aktivitelerin belirlenmesi rehabilitasyon programlarının oluşturulması açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: skleroderma, aktivite performansı, fonksiyonellik

DETERMINING ACTIVITY PERFORMANCE IN INDIVIDUALS WITH SCLERODERMA AND EXAMINING ITS RELATIONSHIP WITH FUNCTIONALITY

Purpose: The aim of this study is to determine the activity performance in individuals with scleroderma and to examine the relationship between activity performance and functionality.

Methods: 58 (54 female, 4 male) individuals with scleroderma with a mean age of 53.62±12.38 years were included in the study. The study was carried out in SBU Antalya Training and Research Hospital Internal Medicine Rheumatology Polyclinic. Activity performance was assessed using the Canadian Occupational Performance Measure (COPM); functionality using the Disabilities of the Arm, Shoulder, and Hand Questionnaire (DASH), Duruöz Hand Index (DHI), and the Score for Assessment and Quantification of Chronic Rheumatic Affections of the Hands (SACRAH).

Results: The mean performance score for activity performance in individuals with scleroderma was 7.92±1.75, and the mean satisfaction score was 7.92±1.78. The most difficult activities for individuals were shopping (77.6%), house-cleaning (72.4%) and stair-climbing (69.0%). Statistically significant difference was found between COPM performance score with DASH (p:0.000); DHI (p:0.000); SACRAH function (p:0.000), stiffness (p:0.001), pain (p:0.000) and total score (p:0.000). Statistically significant difference was found between COPM satisfaction score with DASH (p:0.000); DHI (p:0.000); SACRAH function (p:0.000), stiffness (p:0.001), pain (p:0.000) and total score (p:0.000).

Conclusion: According to the results of this study, activity performance and satisfaction increased as functionality increased. Determining the activities that individuals with scleroderma have difficulties in daily living is important in terms of creating rehabilitation programs.

Keywords: scleroderma, activity performance, functionality

FİBROMİYALJİDE MULTİMODAL TEDAVİYE AĞRI NÖROBİLİM EĞİTİMİ EKLEMENİN ETKİNLİĞİ: SİSTEMATİK İNCELEME VE META-ANALİZ**İsmail SARAÇOĞLU¹, Esra AKIN², Gökçe Başak AYDIN DİNÇER²**¹Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Kütahya/ Türkiye²Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, Kütahya/ Türkiye

Amaç: Bu çalışmanın amacı, fibromiyaljili (FM) hastalarda multimodal bir yaklaşıma ağrı nörobilim eğitiminin eklenmesinin daha üstün sonuçlara sahip olup olmadığını araştırmaktır.

Yöntem: Haziran 2021 tarihine kadar PubMed, Ebsco (Academic Search Ultimate), Cochrane Library, Physiotherapy Evidence Database (PEDro), Medline (Ebsco), Cinahl (Ebsco), Scopus ve Web of Science'da ilgili arama terimleriyle sistematik bir arama yapılmıştır. İlgilenilen birincil sonuç ölçütü; FM'nin şiddeti iken, ikincil sonuç ölçütleri; ağrı şiddeti, katastrofi, depresyon ve anksiyete düzeyleridir.

Bulgular: Tarih aralığına ve dile dayalı ilk arama stratejisi 274 ilgili çalışma vermiştir ve bu çalışmalardan 4'ü bu çalışma için nihai uygunluk kriterlerini karşılamıştır. Dahil edilen çalışmalara toplam 612 hasta katılmıştır. Meta-analiz; ağrı nörobilim eğitimi gruplarının, FM şiddeti (SMD=- 1,051; %95 CI=-1,309, -0,793; p<0,000), ağrı şiddeti (SMD=- 1,049; 95% CI=-1,400, -0,698; p<0,000), katastrofi düzeyi (SMD=- 0,893; %95 CI=-1,437, -0,348; p=0,001), depresyon (SMD=- 0,686; %95 CI=-0,849, -0,523; p<0,000) ve anksiyete (SMD=- 0,711; %95 CI=-0,869, -0,552; p<0,000) üzerinde kontrol gruplarında uygulanan müdahalelere göre istatistiksel olarak daha etkili olduğunu göstermiştir.

Sonuç: Bu inceleme, FM'li hastalarda egzersiz tedavisini içeren multimodal bir tedaviye ağrı nörobilim eğitimi eklemenin hastalığın şiddetini, ağrı ile ilişkili semptomları, anksiyete ve depresyonu iyileştirmede etkili bir yaklaşım olabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: kronik ağrı, fibromiyalji, hasta eğitimi

EFFICACY OF ADDING PAIN NEUROSCIENCE EDUCATION TO A MULTIMODAL TREATMENT IN FIBROMYALGIA: A SYSTEMATIC REVIEW AND META-ANALYSIS

Purpose: The aim of this study was to investigate whether adding PNE to a multi-modal approach has superior outcomes in patients with fibromyalgia (FM).

Methods: A systematic search with related search terms in the PubMed, Ebsco (Academic Search Ultimate), Cochrane Library, Physiotherapy Evidence Database (PEDro), Medline (Ebsco), Cinahl (Ebsco), Scopus and Web of Science was conducted up to June 2021. The primary outcome of interest was severity of FM, whereas secondary outcomes were pain intensity, catastrophizing, depression and anxiety.

Results: The initial search strategy based on the range and language yielded 274 relevant studies and 4 of these studies met the final eligibility criteria for this study. A total of 612 patients were enrolled in the included studies. The meta-analysis showed that PNE groups was statistically more effective than the interventions applied in the control groups on severity of (SMD=- 1.051; 95% CI=-1.309, -0.793; p<0.000), pain intensity (SMD=- 1.049; 95% CI=-1.400, -0.698; p<0.000), catastrophizing (SMD=- 0.893; 95% CI=-1.437, -0.348; p=0.001), depression (SMD=- 0.686; 95% CI=-0.849, -0.523; p<0.000) and anxiety (SMD=- 0.711; 95% CI=-0.869, -0.552; p<0.000).

Conclusion: This review demonstrates that adding PNE to a multimodal treatment including exercise therapy might be an effective approach for improving severity of disease, pain related symptoms, anxiety and depression for patients with FM.

Keywords: chronic pain, fibromyalgia, patient education

AİLEVİ AKDENİZ ATEŞİ TANILI ÇOCUK/ADÖLESANLARDA GEN MUTASYON ÇEŞİTLİLİĞİ VE HASTALIK AĞIRLIK SKORU FİZİKSEL KAPASİTE VE YAŞAM KALİTELERİNİ NASIL ETKİLER?**Merve BALI¹, Elif GÜR KABUL², Bilge BAŞAKCI ÇALIK¹, Zahide EKİCİ TEKİN³, Gülçin OTAR YENER⁴, Selçuk YÜKSEL⁵**¹Pamukkale Üniversitesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, Denizli²Uşak Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Uşak³Ankara Şehir Hastanesi, Pediatrik Romatoloji, Ankara⁴Şanlıurfa Eğitim Araştırma Hastanesi, Pediatrik Romatoloji, Şanlıurfa⁵Pamukkale Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Pediatrik Romatoloji Bilim Dalı, Denizli**Amaç:** Bu çalışmanın amacı Ailevi Akdeniz Ateşi(AAA) tanılı çocuk/adolesanlarda gen mutasyon çeşitliliği ve hastalık şiddetinin fiziksel kapasite ve yaşam kalitesini nasıl etkilediğini incelemektir.**Yöntem:** Çalışmaya, ortalama 12,6±3,10 yıl yaşında 80 AAA tanılı çocuk/adolesan dahil edildi. Hastalık şiddeti Hastalık Ağırlık Skorlaması (PRAS) ile motor yeterlilik Bruininks-Oseretsky Motor Yeterlilik Testi Kısa Formu (BOT-2,SF)'nun kuvvet, hız ve çeviklik alt parametreleri ile fiziksel aktivite durumu Fiziksel Aktivite Soru Formu ile yaşam kalitesi Pediatrik Yaşam Kalitesi Anketi PedsQL 3.0 Artrit Modülü ile değerlendirildi.**Bulgular:** Veriler gruplar arasında karşılaştırıldığında; gen mutasyonu açısından PedsQL-ebeveyn formunun tedavi alt boyutunda M694V gen mutasyon grubu lehine; hastalık ağırlık skoru açısından üç grubun karşılaştırılmasında PedsQL-çocuk formunun ağrı, tedavi alt boyutlarında ve toplam puanında, PedsQL-ebeveyn formunun ağrı, tedavi, endişe alt boyutlarında ve toplam puanında hafif grup lehine farkın anlamlı olduğu görüldü(p<0,05). Sürekli veriler arasındaki ilişki incelendiğinde; PRAS ile PedsQL çocuk formunun ağrı(r=-,470), tedavi(r=-,272) alt boyutları ve toplam(r=-,348) puanı; PedsQL -ebeveyn formunun ağrı(r=-,488), GYA(r=-,276), tedavi(r=-,357), endişe(r=-,323) alt boyutları ve toplam(r=-,428) puanı arasında negatif yönde düşük ve orta düzeyde anlam ilişkisi olduğu belirlendi(p<0,05).**Sonuç:** AAA'li çocuk ve adolesanlarda MEFV gen mutasyon çeşitliliği fiziksel kapasite ve yaşam kalitesini üzerinde fark oluşturmamıştır. Hastalık ağırlık skorunun fiziksel parametreler üzerine etkin olmadığı, yaşam kalitesi açısından ise ağırlık skoru arttıkça yaşam kalitesinin düştüğü görülmüştür. Sonuçlarımız, klinik olarak bu çocuk/adolesanların fiziksel kapasitelerinde etkilenim olmadığını ancak bu hastalığın hem kendilerinin hem de ailelerinin yaşam kalitelerini olumsuz yönde etkilediğini düşündürmüştür. Bu nedenle AAA'li çocuk ve adeleosanların yaşam kalitelerini geliştirmeye yönelik psikososyal açıdan desteklenmesinin önemli olduğu inancındayız.**Keywords:** ailesel akdeniz ateşi, yaşam kalitesi, mutasyon, çocuk, adölesan**HOW DOES GENE MUTATION DIVERSITY AND DISEASE SCORE AFFECT PHYSICAL CAPACITY AND QUALITY OF LIFE IN CHILDREN/ADOLESCANS DIAGNOSED WITH FAMILIAL MEDITERRANEAN FEVER?****Purpose:** The aim of this study is to examine how gene mutation diversity and disease severity affect physical capacity and quality of life in children/adolescents diagnosed with Familial Mediterranean Fever (FMF).**Methods:** Eighty children/adolescents with a mean age of 12.6±3.10 years diagnosed with FMF were included in the study. Disease severity was evaluated with the Disease Severity Score (PRAS). Motor proficiency was evaluated with the strength, speed and agility sub-parameters of the Bruininks-Oseretsky Motor Proficiency Test Short Form (BOT-2,SF). Physical activity status was evaluated with the Physical Activity Questionnaire. Quality of life was assessed with the Pediatric Quality of Life Questionnaire PedsQL 3.0 Arthritis Module.**Results:** When the data were compared between groups; In terms of gene mutation, there was a significant difference in favor of the M694V gene mutation group in the treatment sub-dimension of the PedsQL-parent form (p<0.05). In the comparison of the three groups in terms of disease severity score, it was seen that there was a significant difference in favor of the mild group in the pain, treatment sub-dimensions and total score of the PedsQL-child form, and in the pain, treatment, anxiety and total score of the PedsQL-parent form (p<0.05). When the relationship between continuous data is examined; Pain(r=-.470), treatment(r=-.272) sub-dimensions and total(r=-.348) score of PedsQL child form with PRAS; Between the pain(r=-.488), activities of daily living(r=-.276), treatment(r=-.357), anxiety(r=-.323) sub-dimensions and total(r=-.428) score of the PedsQL -parent form It was determined that there was a low and moderate significant relationship in the negative direction (p<0.05).**Conclusion:** The diversity of MEFV gene mutations in children and adolescents with FMF did not differ on physical capacity and quality of life. It was observed that the disease severity score was not effective on physical parameters, and in terms of quality of life, the quality of life decreased as the disease severity score increased.**Keywords:** familial mediterranean fever, quality of life, mutation, child, adolescent

SİSTEMİK LUPUS ERİTEMATOZUS TANILI HASTALARDA FONKSİYONEL DURUMUN DUYGU DURUM İLE İLİŞKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ**Merve DURMUŞ DEMİRTEKİN¹, Gözde Kübra YARDIMCI², Hanife AVCI², Şule APRAŞ BİLGİN², Edibe ÜNAL³**¹Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, Ankara / Türkiye²Hacettepe Üniversitesi, İç Hastalıkları Bilim Dalı Romatoloji Bilim Dalı, Ankara / Türkiye³Hacettepe Üniversitesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi, Ankara / Türkiye

Amaç: Sistemik Lupus Eritematozus (SLE) tanılı hastalar; farklı organ ve sistem tutulumlarının yarattığı karmaşık bir hastalık süreci nedeniyle tedavisi zor bir hastalıktır. Semptomların karmaşıklığı, hastalığın kronik ve ilerleyici yapısı nedeniyle bireyler umutsuzluk yaşamakta, anksiyete ve depresyon bulgularının fonksiyonel durum gibi birçok açıdan etkilemesiyle de yaşam kalitelerinde bozulma yaşamaktadırlar. Bu nedenlerle SLE tanılı hastalarda duygu durumunun fonksiyonel durum ile ilişkisini değerlendirmeyi amaçladık.

Yöntem: Çalışmaya 110 birey dahil edildi. Hastaların demografik bilgileri kaydedildi. Fonksiyonel durum ve duygu durum arasındaki ilişki için; Sağlık Değerlendirme Anketi (HAQ) ve Hastane Anksiyete ve Depresyon Skalası (HADS) kullanıldı.

Bulgular: Çalışmaya katılan bireylerin demografik bilgilerinin ortalama ve standart sapması kaydedildi. (Hastaların %87,2 si kadın. Ortalama/Standart sapma: yaş(yıl)=38,1/12,9 boy(m)=162,7 /7,5 kilo(kg)=67,9 /15,1 durasyon(ay)=126,3 /91,7). HAQ ve HADS arasında pozitif yönde anlamlı korelasyon bulundu. Değişkenler arasında orta düzeyde bir ilişki olduğu sonucuna ulaşıldı. (HADdepresyon – HAQ $r=0,429$ $p<0,001$ HADanksiyete – HAQ $r=0,430$ $p<0,001$)

Sonuç: Bu çalışma ile SLE tanılı bireylerde duygu durumunun fonksiyonel durumu üzerinde etkili olduğu görülmüştür. Çalışmanın sonucunda fonksiyonellik yanında psikososyal destek sağlayan egzersiz modellerine ihtiyaç olduğu görüşüne varıldı.

Anahtar Kelimeler: sistemik lupus eritematozus, biyopsikososyal, emosyonel durum, fonksiyonel durum

EVALUATION OF THE CORRELATION OF FUNCTIONAL STATUS WITH EMOTIONAL STATUS IN PATIENTS WITH SYSTEMIC LUPUS ERYTHEMATOSUS

Purpose: Patients diagnosed with Systemic Lupus Erythematosus (SLE); It is a difficult disease to treat because of a complex disease process caused by the involvement of different organs and systems. Due to the complexity of the symptoms and the chronic and progressive nature of the disease, individuals feel hopelessness and they experience deterioration in their quality of life as anxiety and depression symptoms affect many aspects such as functional status. For these reasons, we aimed to evaluate the correlation between emotional and functional status in patients with SLE.

Method: 110 individuals were included in the study. Demographic information of the patients was recorded. For correlation between functional and emotional state; The Health Assessment Questionnaire (HAQ) and the Hospital Anxiety and Depression Scale (HADS) were used.

Results: The mean and standard deviation of the demographic information of the individuals participating in the study were recorded. (87.2% of the patients are women. Mean/Standard deviation: age(year)=38.1/12.9 height(m)=162.7/7.5; weight(kg)=67.9/15.1 duration(month)=126.3 /91.7). A significant positive correlation was found between HAQ and HADS. It was concluded that there was a moderate level of correlation between the variables. (HADdepression – HAQ $r=0.429$ $p<0.001$ HADanxiety – HAQ $r=0.430$ $p<0.001$)

Conclusion: In this study, it was seen that the emotional state has an effect on the functional state of individuals with SLE. As a result of the study, it was concluded that there is a need for exercise models that provide psychosocial support as well as functionality.

Keywords: systemic lupus erythematosus, biopsychosocial, emotional state, functional state

FİBROMİYALJİ SENDROMLU KADINLARA UYGULANAN YAPILANDIRILMIŞ AEROBİK EGZERSİZ PROGRAMININ AĞRI DÜZEYİ VE UYKU KALİTESİ ÜZERİNE ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI**Mustafa YILMAZ¹, Ela TARAKCI², Serdal UĞURLU³**¹İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, İstanbul²İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, İstanbul³İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları ABD, Romatoloji Bilim Dalı, İstanbul

Amaç: Fibromiyalji Sendromu (FMS); kas iskelet sisteminde görülen kronik yaygın ağrının en önemli sebeplerinden biridir. Bu çalışmanın amacı; yapılandırılmış aerobik egzersiz programının, FMS tanılı kadınlardaki ağrı ve uyku şikayetleri üzerine etkinliğinin araştırılmasıdır.

Yöntem: Çalışmaya, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Romatoloji Polikliniğinde FMS tanısı alan ve yaş ortalaması 40,15±7,76 yıl olan toplam 20 gönüllü hasta dahil edildi. Hastaların takipleri İÜC, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümünde yapıldı. Olgular randomize edildikten sonra Grup-1 (Egzersiz Grubu) ve Grup-2 (Kontrol Grubu) olarak iki gruba ayrıldı. Grup-1'deki hastalara haftada 3 gün olacak şekilde, 5 dakika ısınma, 40 dakika aerobik egzersiz ve 5 dakika soğuma egzersizleri verilirken Grup-2'deki hastalara herhangi bir egzersiz verilmedi. Katılımcıların tedavi öncesi (TÖ) ve 8 haftalık tedavi sonrası (TS) ağrı değerleri görsel analog skala (VAS) ile, uyku kalitesindeki değişimleri ise Pittsburgh Uyku Kalitesi İndeksi (PUKİ) ile değerlendirildi.

Bulgular: Tedavi öncesi ve sonrası ölçümlerin istatistiksel analiz sonuçlarına göre, Grup-1'de VAS (TÖ:7,3±1,06, TS:4±1,5, p=0,01) ve PUKİ (TÖ:10,4±1,77, TS:5,5±1,77, p=0,01) değerleri için anlamlı farklılık bulunurken, Grup-2'de VAS (TÖ:6,4±1,77, TS:7,1±1,45, p=0,2) ve PUKİ (TÖ:11,6±2,17, TS:10,8±1,47, p=0,32) değerleri için anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Sonuç: FMS tanılı kadınlara uygulanan yapılandırılmış aerobik egzersiz uygulamaları, hastalığın primer semptomu olan ağrının azaltılmasında ve uyku kalitesinin artırılmasında etkili bir yöntemdir. Farklı süre ve çeşitlilikte uygulanan aerobik egzersizlerin etkinliklerine dair daha büyük örneklem gruplarında yapılacak randomize kontrollü çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: aerobik egzersiz, ağrı, fibromiyalji sendromu, uyku kalitesi

INVESTIGATION OF THE EFFECT OF STRUCTURED AEROBIC EXERCISE PROGRAM APPLIED TO WOMEN WITH FIBROMYALGIA SYNDROME ON PAIN LEVEL AND SLEEP QUALITY

Purpose: Fibromyalgia Syndrome (FMS) is one of the most important causes of chronic widespread pain in the in the musculoskeletal system. The aim of this study is to investigate the effectiveness of structured aerobic exercise program on pain and sleep complaints in women diagnosed with FMS.

Methods: A total of 20 volunteer patients with a mean age of 40.15±7.76 years and diagnosed with FMS in Istanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Medical Faculty, Rheumatology Outpatient Clinic were included in the study. The patients were follow-up in IUC, Faculty of Health Sciences, Department of Physiotherapy and Rehabilitation. After the cases were randomized, they were divided into two groups as Group-1 (Exercise Group) and Group-2 (Control Group). While the patients in Group-1 were given 5 minutes of warming up, 40 minutes of aerobic exercise and 5 minutes of cooling down exercises, 3 days a week, the patients in Group-2 were not given any exercise. The pain values of the participants before the study (pre) and after 8 weeks of treatment (post) were evaluated with the visual analog scale (VAS), and their changes in sleep quality were evaluated with the Pittsburgh Sleep Quality Index (PSQI).

Results: According to the results of the statistical analysis of the pre- and post-treatment measurements, there was a significant difference in VAS (pre:7.3±1.06, post:4±1.5, p=0.01) and PSQI (pre:10.4±1.77, post:5.5±1.77, p=0.01) values in Group-1, while there was no significant difference in VAS (pre:6.4±1.77, post:7.1±1.45, p=0.2) and PSQI (pre:11.6±2.17, post:10.8±1.47, p=0.32) values in Group-2.

Conclusion: Structured aerobic exercise practices applied to women diagnosed with FMS are an effective method of reducing pain, which is the primary symptom of the disease, and improving sleep quality. Randomized controlled trials on the effectiveness of aerobic exercises of different duration and variety are needed to be conducted in larger sample groups.

Keywords: aerobic exercise, fibromyalgia syndrome, pain, sleep quality

COVID-19 PANDEMİSİNDE ROMATİZMALI BİREYLERİN TELEREHABİLİTASYON YOLUYLA EGZERSİZ ALIŞKANLIĞI DAVRANIŞINI MOTİVE EDİCİ FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ: BİR NİTEL ARAŞTIRMA

Nazlı Elif NACAR¹, Nur Banu KARACA², Kutay KAŞLI¹, Edibe ÜNAL²

¹Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, Ankara / Türkiye

²Hacettepe Üniversitesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi, Ankara / Türkiye

Amaç: Çalışmamızın amacı, COVID-19 pandemisinde romatizmalı bireylerin telerehabilitasyon ile egzersiz alışkanlığı davranışını motive edici faktörleri incelemektir.

Yöntem: Pandemi öncesi düzenli olarak yüz yüze "Bilişsel Egzersiz Terapi Yaklaşımı" (BETY) grup egzersizlerine katılan bireylere, pandeminin başlangıcında telerehabilitasyon yoluyla egzersize devam etme istekleri soruldu. İstekli olan bireylerle egzersiz seansları Whatsapp uygulaması üzerinden yazılı mesaj ile 3-gün/hafta telerehabilitasyon yoluyla sürdürüldü. Bu süreç 21 aydır devam etmektedir. Romatizmalı bireylerin egzersize katılımdaki motivasyonlarının nedenlerini sorgulamak amacıyla, bireylerden "Pandemi ile birlikte yaklaşık iki yıldır egzersiz seanslarına devam etmenize neden olan şey nedir?" sorusunu çevrimiçi olarak cevaplamaları istendi.

Bulgular: Bu nitel araştırma kapsamında, sorunun ulaştığı 44 bireyden, yaş ortalaması 57,6 yıl olan 31 kadın hastadan yanıt dönüşü oldu. Bireylerin nitel soruya sıklıkla verdikleri yanıtların: "egzersiz alışkanlığı", "sosyalleşme", "grup egzersizi olması", "bedene ve ruha iyi gelmesi", "ağrıyla baş etmeyi öğrenme", "daha dinç hissetme", "hastalığa sahip çıkma ve onunla yaşama alışkanlığı kazanma", "kendine değer vermeyi ve zaman ayırmayı öğrenme" ve "daha iyi ve mutlu hissetme" olduğu görüldü.

Sonuç: Romatizmalı bireylerin nitel cevapları göz önünde bulundurulduğunda, COVID-19 pandemisinde de egzersize motivasyonlarını kaybetmemelerinin en büyük nedenlerinden birinin biyopsikososyal-temelli bir egzersiz grubuna dahil olmaları olduğu görüldü. Bu durum nitel soruya alınan yanıtlarda egzersizle birlikte sağlanan psikososyal desteğin önemini vurgulayan cümlelerle ortaya kondu. Ayrıca, hastaların pandemiden önce halihazırda bir egzersiz alışkanlığı kazanmış olmaları, sürdürülebilirliğin temelini oluşturuyordu. Bireylerin, egzersizlerin grup şeklinde yapılmasının faydalarını sıklıkla tekrar etmeleri dikkat çekiciydi. Çalışmanın sonucunda, yüz yüze biyopsikososyal temelli grup egzersiz alışkanlığının kazanılması, olası pandemiler ve hastaların kliniğe ulaşamadığı zamanlarda telerehabilitasyon için önemli bir motivasyon artırıcı yaklaşım olabilir görüşüne varıldı.

Anahtar Kelimeler: Bilişsel Egzersiz Terapi Yaklaşımı, romatolojik rehabilitasyon, biyopsikososyal yaklaşım

EXAMINATION OF THE MOTIVATING FACTORS TOWARDS EXERCISE OF PATIENTS WITH RHEUMATIC DISEASES THROUGH TELEREHABILITATION IN THE COVID-19 PANDEMIC: A QUALITATIVE STUDY

Purpose: The aim of our study is to examine the motivating factors towards exercise of patients with rheumatic diseases through telerehabilitation in the COVID-19 pandemic.

Methods: Patients who regularly participated in face-to-face "Bilişsel Egzersiz Terapi Yaklaşımı" (BETY)- ("Cognitive Exercise Therapy Approach"), group exercises before the pandemic were asked about their willingness to continue exercise through telerehabilitation at the onset of pandemic. The sessions have applied three days/week with volunteers. The sessions have been going on for twenty-one months. In order to question the reasons for motivating toward exercises patients with rheumatic diseases, "What caused you to continue your exercise sessions for about two years with the pandemic?" the question was asked them to answer online.

Results: In this qualitative study, 31 (mean age 57.6 years) out of 44 female patients responded the question, The most common answers that patients give to the qualitative question are: "exercise habit", "socialization", "group exercise", "good for physical and mental health", "learning to cope with pain", "feel energetic, having a habit of owning the disease and living with it", "learning to self-worth and allocate time for oneself", and "feeling better and happier".

Conclusion: Considering that qualitative responses of patients, it was seen that one of the main reasons of sustaining motivating toward exercise during COVID-19 pandemic was that were included in a biopsychosocial-based exercise group. This was revealed by the sentences emphasizing the importance of psychosocial approach provided with exercise. In addition, the fact that patients had already acquired an exercise habit before the pandemic was the basis of sustainability. It was remarkable that patients frequently repeated the benefits of group exercises. Consequently, it was concluded that the acquisition of face-to-face biopsychosocial-based group exercise habits can be an important motivation-enhancing approach for telerehabilitation during possible pandemics and when patients cannot reach the clinic.

Keywords: Cognitive Exercise Therapy Approach, rheumatologic rehabilitation, biopsychosocial approach

**JÜVENİL İDİOPATİK ARTRİTLİ ÇOCUK VE ADÖLESANLARDA FİZİKSEL UYGUNLUĞUN İNCELENMESİ:
KARŞILAŞTIRMALI BİR ÇALIŞMA****Sinem BOZCUK¹, Bilge BAŞAKCI ÇALIK¹, Elif GÜR KABUL², Zahide EKİCİ TEKİN³, Selçuk YÜKSEL⁴**¹Pamukkale Üniversitesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, Denizli²Uşak Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Uşak³Ankara Şehir Hastanesi, Pediatrik Romatoloji, Ankara⁴Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Pediatrik Romatoloji BD, Denizli

Amaç: Bu çalışma, Juvenil İdiyopatik Artrit'li (JİA) çocuk/adölesanların fiziksel uygunluklarını sağlıklı akranları ile karşılaştırmayı amaçlamaktadır.

Yöntem: Çalışmaya 70 çocuk/adölesan (ort. yaş: 13,40±2,31 yıl 35 JİA; ort. yaş: 12,94±2,31 yıl 35 sağlıklı) dahil edildi. Demografik veriler kaydedildikten sonra, fonksiyonellik CHAQ (Childhood Health Assessment Questionnaire) ile, fiziksel uygunluk ise Brockport fiziksel uygunluk test bataryasının dominant el kavrama kuvveti, şınav, mekik, gövde ekstansiyon, omuz germe, otur uzan testi, calf, triceps, subscapular deri kıvrım kalınlığı ve 20 metre mekik testi ile değerlendirildi.

Bulgular: Yapılan karşılaştırmalı analiz sonucunda; fonksiyonellik açısından CHAQ giyinme (p=0,008), yemek yeme (p=0,011), uzanma (p=0,001), yükselme (p=0,001), yürüme (p=0,001), tutabilme (p=0,016), hijyen (p=0,011), aktivite (p=0,00), toplam puan (p=0,00), ağrı (p=0,00), genel iyilik (p=0,00); fiziksel uygunluk açısından dominant el kavrama kuvveti (p=0,037), mekik testi (p=0,00), gövde ekstansiyon testi (p=0,026) ve 20 metre mekik koşusu (p=0,00) testlerinde sağlıklı grup lehine farkın anlamlı olduğu görülürken (p<0,05); diğer fiziksel uygunluk testleri açısından gruplar arasında anlamlı bir fark yoktu (p>0,05).

Sonuç: Çalışmamızın sonuçlarına göre, JİA'lı çocuk ve adölesanlar sağlıklı akranlarına göre fonksiyonellik ve fiziksel uygunluk açısından daha geride kalmışlardır. JİA'lı çocuk ve adölesanların fiziksel uygunluklarını geliştirmeye yönelik bilgilendirme eğitimi ile fiziksel aktivite ve egzersize katılım açısından cesaretlendirilmesi oldukça önemlidir.

Anahtar Kelimeler: juvenil idiyopatik artrit, fiziksel uygunluk, Brockport test bataryası

**EXAMINATION OF PHYSICAL FITNESS IN CHILDREN AND ADOLESCENTS WITH JUVENILE IDIOPATHIC ARTHRITIS: A
COMPARATIVE STUDY**

Purpose: This study aims to compare the physical fitness of children/adolescents with Juvenile Idiopathic Arthritis (JIA) and their healthy peers.

Methods: Seventy children/adolescents (mean age: 13.40±2.31 years, 35 children with JIA; mean age: 12.94±2.31 years, 35 healthy children) were included in the study. After recording demographic data, functionality was evaluated by CHAQ (Childhood Health Assessment Questionnaire), and physical fitness was evaluated by the Brockport physical fitness test battery which is dominant hand grip strength, push-ups, curl-ups, trunk lift, shoulder stretching, back saver sit-reach test, calf, triceps, subscapular skinfold thickness, PACER-20 meter test.

Results: As a result of the comparative analysis; In terms of functionality which is CHAQ dressing (p=0.008), eating (p=0.011), reaching (p=0.001), rising (p=0.001), walking (p=0.001), holding (p=0.016), hygiene (p=0.011), activity (p=0.00), total score (p=0.00), pain (p=0.00), general well-being (p=0.00) and physical fitness which is dominant hand grip strength (p=0.037), curl up test (p=0.00), trunk lift test (p=0.026) and PACER 20-meter (p=0.00) tests, there was a significant difference in favor of the healthy group (p<0.05). However there was no significant difference between the groups in terms of other physical fitness tests (p>0.05).

Conclusion: According to the results of our study, children and adolescents with JIA lag behind their healthy peers in terms of functionality and physical fitness. It is very important to encourage children and adolescents with JIA in terms of participation in physical activity and exercise, with informative training aimed at improving their physical fitness.

Keywords: juvenile idiopathic arthritis, physical fitness, Brockport test battery

SKLERODERMA HASTALARINDA TELEREHABİLİTASYON YÖNTEMİNİN SAĞLIK DURUMU, YORGUNLUK, UYKU VE KİNEZYOFOBİYE ETKİSİ: RANDOMİZE KONTROLLÜ ÇALIŞMA**Tuğba ÇİVİ KARAASLAN¹, Ela TARAKCI¹, Serdal UĞURLU²**¹İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, İstanbul²İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları ABD, Romatoloji BD, İstanbul

Amaç: Bu çalışmada farklı telerehabilitasyon yöntemleri ile yapılan egzersizlerin, Sklerodermalı bireyler üzerindeki etkilerinin araştırılması ve yöntemlerin etkilerinin karşılaştırılması amaçlandı.

Yöntem: Çalışmaya ortalama yaşı 44,21±11,28 yıl olan diffüz kutanöz Sklerodermalı 43 kadın dahil edildi. Hastalar gerçek zamanlı telerehabilitasyon (grup 1), asenkron telerehabilitasyon (grup 2) ve kontrol (grup 3) grubu olarak üç gruba ayrıldı. Hastalar ilk görüşmede ve 8 hafta sonra değerlendirildi. Katılımcıların genel sağlık durumu Skleroderma Sağlık Değerlendirme Anketi (SHAQ) ile yorgunluğu Yorgunluk Şiddet Ölçeği (FSS) ile, uyku kalitesi Pittsburgh Uyku Kalitesi İndeksi (PSQI) ile ve kinezyofobi Tampa Ölçeği ile değerlendirildi.

Bulgular: Grup 1'de genel sağlık durumunda (p=0,039) iyileşme vardı. Grup 2'de yorgunlukta (p=0,028) ve kinezyofobide (p=0,005) iyileşme vardı. Grup 3'te ise istatistiksel olarak anlamlı fark yoktu (p>0,05). İncelenen parametreler açısından gruplar arasında anlamlı fark yoktu (p>0,05).

Sonuç: Çalışmamızın sonuçlarına göre, farklı telerehabilitasyon yöntemlerinin sklerodermalı bireylerde farklı yararları vardır. Bu etkilerin uzun vadede devamı ve kontrol grubuna üstünlüğü ilerideki çalışmalarda araştırılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: fizyoterapi ve rehabilitasyon, sistemik skleroz, teletıp, telerehabilitasyon

THE EFFECTS OF TELEREHABILITATION METHOD ON HEALTH STATUS, FATIGUE, SLEEP AND KINESIOPHOBIA IN SCLERODERMA PATIENTS: A RANDOMIZED CONTROLLED STUDY

Purpose: It was aimed to reveal the effects of exercises performed by different telerehabilitation methods on individuals with Scleroderma and to compare the effects of the methods in this study.

Methods: Forty-three women with diffuse cutaneous Scleroderma with a mean age of 44.21±11.28 years were included in the study. The patients were divided into three groups as real-time telerehabilitation (group 1), asynchronous telerehabilitation (group 2) and control (group 3) group. The patients were evaluated at the first interview and 8 weeks later. Participants' general health status was evaluated with the Scleroderma Health Assessment Questionnaire (SHAQ), fatigue was evaluated with the Fatigue Severity Scale (FSS), sleep quality was evaluated with the Pittsburgh Sleep Quality Index (PSQI) and kinesiophobia was evaluated with the Tampa Scale.

Results: There were improvements in general health status (p=0.039) in group 1. There were improvement in fatigue (p=0.028) and kinesiophobia (p=0.005) in group 2. There was no statistically significant difference in group 3 (p>0.05). There was no significant difference between the groups in terms of the parameters examined (p>0.05).

Conclusion: According to the results of our study, different telerehabilitation methods have different benefits in individuals with scleroderma. The continuation of these effects in the long term and their superiority to the control group should be investigated in future studies.

Keywords: physiotherapy and rehabilitation, systemic sclerosis, telemedicine, telerehabilitation

